IJ MATTERS

SHRINE OF THE INFANT JESUS

Nashik India: Volume V Issue 4– September 2025

CONTENTS

NO	TOPIC	PAGES	AUTHOR
I	SHRINE HAPPENINGS	3-8	ERROL
II	THE GIRL CHILD	9	GODFREY
III	THE NATIVITY OF THE BLESSED VIRGIN MARY	10-13	ERROL
IV	MARY'S BIRTHDAY	14	GODFREY
V	MARY A MOTHER FOR EVERY SEASON OF LIFE	15-17	WESLEY
VI	THE EXALTATION OF THE HOLY CROSS	18-19	ERROL
VII	EXALTATION OF THE CROSS	20	GODFREY
VIII	ARCHANGELS MICHAEL, RAPHAEL AND GABRIEL	21	GODFREY
IX	I HAVE DECIDED TO FOLLOW JESUS	22	BOSCO
X	WORLD LITERACY DAY	23	GODFREY
XI	५ सप्टेंबर शिक्षकदिनी!!	24-26	वेन्सी डिमेलो
XII	मायबाप समानता	27-28	वेन्सी डिमेलो
XIII	बुरकुलीतील फुले	29-31	वेन्सी डिमेलो
XIV	माऊली स्तोत्र	32	वेन्सी डिमेलो
XV	ट्रीप खूप लहान आहे	33-34	ऑगस्टीन डी'मेलो
XVI	क्रुसावरील विजयोत्सवी येशू	35-36	मीना बनसोडे
XVII	होली विजयोत्सव!! (१४ सप्टेंबर) दुष्काळग्रस्त नाशिककरांना न्याय देणारा होली क्राॅस!!	37-39	वेन्सी डिमेलो
XVIII	ELEVENTH RESIDENTIAL LAITY RETREAT	40	JESUIT TEAM

SHRINE HAPPENINGS IN SEPTEMBER 2025

The month of September is a month of feasts and celebrations. On 5th September we celebrate Teachers Day in India to commemorate the birth anniversary of Dr. Sarvepalli Radhakrishnan, a revered philosopher, scholar, and the second President of India. When his students and friends wanted to celebrate his birthday, he suggested that the day be dedicated to recognizing the invaluable contributions of all teachers to society instead. Since 1962, this day has been observed nationwide to appreciate the vital role educators play in shaping the future of the nation. This year since Eid-E-Milad or Eid Milad un Nabi, (which commemorates the birth of the Prophet Mohammed, the founder of Islam) was on 5th September and was a a public holiday, we celebrated Teachers Day on September 6. The students put up an excellent programme honouring the teaching vocation in general and their teachers in particular.

On September 6, was Anant Chaturdashi, which is the day on which the Ganesh idols are immersed.

On September 8, we celebrated the Nativity of our Blessed Mother Mary (see below the articles/poem). Many Churches in Nashik had the nine-day Novena in preparation for the feast. Click on the link to hear my homily **https://www.youtube.com/watch?v=whZiG44md4w**

On September 14, we celebrated the feast of the Exaltation of the Cross, which is one of the twelve great feasts in the yearly Church cycle (see below the articles/poem). Click on the link to hear my homily **https://www.youtube.com/watch?v=dTF19Wegrko**

On September 15, we celebrate the memorial of Our Lady of Sorrows (see below the articles/poem) Click on the link to hear my homily **https://www.youtube.com/watch?v=tQW1MwTDZ5M**

On September 29, we celebrated the feast of the Archangels Michael, Gabriel and Raphael. The names of these angels reveal qualities of God. Michael means that there is no one like God. God alone is absolute. Gabriel means God is my strength and Raphael means God heals. (see below for an article and poem).

The School girls' and boys' hockey teams, won the District Sports office (DSO) tournament and the Nehru Cup. They have made us proud.

Fr. Vijay Colaco SJ based at Uplat Patilpada brought a group of catechists to the Shrine for a Pilgrimage cum Recolletion on Thursday, September 18, 2025. Frs Augustine and Errol gave them a session each on the meaning of Prayer and God's unconditional love. We concluded with the Eucharist on Friday, September 19, 2025.

Fr. Augustine celebrated his birthday on September 21, 2025. After the 8 am Eucharist which he celebrated, Fr. Errol said a few words about him. He spoke about his childlikeness, his availability and his ability to adapt to all kinds of people and situations. He then cut the cake and we sang for him. Emeritus Bishop of Nashik, Bishop Lourdes Daniel a close friend of the Jesuit community visited us in the evening and stayed for supper.

Fr. Augustine took all the employees of the Shrine for a one-day pilgrimage cum picnic to Mount Mary's Basilica, Bandra. They had a deeply spiritual experience. They also visited St. Xavier's College and enjoyed the gracious hospitality of Fr. (Dr.) Conrad Pesso.

We thank each of you profusely for your generosity to the Infant Jesus. Rest assured of our constant prayers for you all. May the Infant Jesus bless you abundantly and may Joseph and Mary keep interceding.

Fr. Errol Fernandes SJ
September 2025

THE GIRL CHILD

The male still holds to olden ways
To ever dominate
In church and state this mindset stays
And worsens human fate

Until we learn equality
In sharing tasks of life
To build a human polity
Relieved of gender strife

That's why we'll hail the girlchild now
Ensuring in our time
That she should never need submit
To patriarchal crime

And girls will grow with boys as well
To give their best at length
The struggling world will then renew
With every human strength

Godfrey D'Lima

THE NATIVITY OF THE BLESSED VIRGIN MARY

The source for the story of the birth of the Blessed Virgin Mary is the Protoevangelium of James, an apocryphal gospel written around 150 C.E. From it, we learn the names of Mary's parents, Joachim and Anna, as well as the tradition that the couple was childless until an angel appeared to Anna and told her that she would conceive.

The traditional date of the feast, September 8, falls exactly nine months after the feast of the Immaculate Conception of Mary.

The readings clearly indicate that the feast of the nativity of Mary is a preparation for the feast of the Nativity of Jesus. Mary is that open vessel who allowed God to work in her and so enabled God to bring to fruition through her Son Jesus, the salvation of the whole human race.

The text chosen for the feast is from the Gospel of Matthew and contains the Genealogy and the story of the birth of Jesus. The Gospel of Matthew begins with the genealogy of Jesus.

Jesus is, for Matthew, the Messiah who has descended from David, as foretold by the scriptures. God continues to act in human history, and that God acts now, in a decisive way, in the sending of God's Son. God is not simply a God in the heavens, but a God who is Emmanuel, God with us.

Matthew's genealogy consists of three parts. The first, which begins with Abraham, ends with the Davidic kingship. The second begins with David and ends with the deportation or exile to Babylon. The third begins with the exile and ends with the birth of the Messiah, Jesus Christ.

Matthew calls attention to the number fourteen at the end of the genealogy and, though a variety of suggestions have been offered as to why he chose fourteen, the simplest explanation is that the numerical value of "David" in Hebrew (DWD) is fourteen (d, 4; w, 6; d, 4). By this symbolism, Matthew points out that the promised "son of David" (1:1), the Messiah, has come. And, if the third set of fourteen is short one member (to solve this problem some count Jechoniah twice), perhaps it suggests that, just as God cuts short the time of distress for the sake of his elect, so also, he mercifully shortens the period from the Exile to Jesus, the Messiah.

Unlike Luke's genealogy, which does not name a single woman, Matthew's genealogy mentions four women besides Mary. These are Tamar, Ruth, Rahab, and Uriah's wife, Bathsheba. Several reasons have been offered as to why Matthew mentioned these four

women. Three of these reasons are widely accepted today: (a) there was something extraordinary about their union with their partners; (b) they showed initiative or played an important role in God's plan and so came to be considered as instruments of God's providence or of his Holy Spirit; and (c) all four women (except Mary) were Gentiles and Matthew wants to show that in God's plan of salvation, the Gentiles were included from the beginning.

Through this, Matthew probably wants to show that God wants all to be saved and that he uses the unexpected to triumph over human obstacles and that he intervenes on behalf of his planned Messiah. This combination of scandalous and irregular union, and divine intervention, explains Matthew's choice of the four women.

What are the points that Matthew makes in his genealogy and what does he want to achieve by it? Matthew clearly wants to show that Jesus is the fulfilment of all Israel's hopes. The story of Jesus is part of the story of God's constant saving acts throughout the history of Israel. God involves himself in the nitty-gritty of life. Despite the constant infidelity of Israel, God remained faithful and, in a definitive way, directed its history towards its fulfilment in Jesus Christ.

Matthew is also interested in affirming that the plan of God has often been fulfilled in history in unanticipated and "irregular" ways, as was the case in the birth of Jesus from Mary, and that Matthew is interested in showing that God worked through irregular, even scandalous ways, and through women who took initiative, like Tamar and Ruth. Yet the main reason for Matthew's inclusion of these women corresponds to one of the Gospel's primary themes: the inclusion of the Gentiles in the plan of God from the beginning. All of the men in Jesus' genealogy are necessarily Jewish. But the four women mentioned, with the exception of Mary, are Gentiles, "outsiders," or considered to be such in Jewish tradition. Just as the following story shows Jesus to be the fulfilment of both Jewish and Gentile hopes, so also the genealogy shows that the Messiah comes from a Jewish line that already includes Gentiles.

By showing Jesus as descended from David, Matthew wants to explicate that Jesus is the royal heir to the throne. Jesus, however, through his life, cross, death and resurrection will redefine the meaning of Kingship as never before.

Finally, Matthew wants to stress that God is active constantly in history and involved in the lives of his people. He works not only miraculously but also ordinarily in human effort, pain, and struggle to bring people to the kingdom.

The genealogy is followed by the story of the birth of Jesus. Since Mary and Joseph were engaged, they were legally considered husband and wife. Thus, infidelity in this case would also be considered adultery. Their union could only be dissolved by divorce or death. Though Joseph is righteous or just, he decides not to go by the letter of the law and publicly disgrace Mary, but he chooses a quieter way of divorcing her. God, however, has other plans for both Joseph and Mary and intervenes in a dream. Joseph is addressed by the angel as “Son of David” reiterating, once again after the genealogy, the Davidic origin of Jesus. He is asked to take Mary as his wife and also informed that it is the Spirit’s action that is responsible for her pregnancy. He is told that he is to give the child the name “Jesus". Jesus (Iesous) is the Greek form of "Joshua" which, whether in the long form yehosua, ("Yahweh is salvation") or in one of the short forms, yesua, ("Yahweh saves”), identifies the son, in the womb of Mary, as the one who brings God’s promised eschatological salvation. The angel explains what the name means by referring to Ps 130:8. The name “Jesus” was a popular and common name in the first century. By the choice of such a name, Matthew shows that the Saviour receives a common human name, a sign that unites him with the human beings of this world rather than separating him from them.

Matthew then inserts into the text the first of ten formula or fulfilment quotations that are found in his Gospel. This means that Matthew quotes a text from the Old Testament to show that it was fulfilled in the life and mission of Jesus. Here, the text is from Isa 7:14 which, in its original context, referred to the promise that Judah would be delivered from the threat of the Syro-Ephraimitic War before the child of a young woman, who was already pregnant, would reach the age of moral discernment. The child would be given a symbolic name, a short Hebrew sentence “God is with us” (Emmanu ‘el) corresponding to other symbolic names in the Isaiah story. Though this text was directed to Isaiah’s time, Matthew understands it as text about Jesus, and fulfilled perfectly in him, here in his birth and naming.

This birth narrative of Matthew invites us to reflect on a number of points. Of these, two are significant. First, many of us are often caught in the dilemma of doing the right thing which might not always be the loving thing. If we follow only the letter of the law, we may be doing the right thing but not the most loving thing. However, if we focus every time on the most loving thing, like Joseph, it is surely also the right thing. Though Joseph could have done the right thing and shamed Mary by publicly divorcing her, he decides to

go beyond the letter of the law and do the loving thing, which in his case was also the right thing.

Second, the story also shows us who our God is. Our God is God with us. Our God is one who always takes the initiative, who always invites, and who always wants all of humanity to draw closer to him and to each other. This God does not come in power, might, and glory, but as a helpless child. As a child, God is vulnerable. He is fully human and, in his humanity, is subject to all the limitations that humanity imposes on us. Yet, he will do even that, if only humans respond to the unconditional love that he shows. Mary has shown us how. Will we follow her example?
Fr. Errol Fernandes SJ

MARY’S BIRTHDAY

All Birthdays bring a special joy
To family and friend
And we from God’s assembly now
To Mary wishes send

And what’s the blessing we expect
From Mary on her Day
It is the wellbeing of our race
For this we truly pray

And we will ask that like her Son
We touch the world with love
That every wound the world sustains
Finds healing from above

It’s true the tragedies of time
Our peace of mind can stall
But let’s again on Mary’s Day
With thanks her help recall
Godfrey D’lima SJ

Mary: A Mother for Every Season of Life

I. A Mother's Gaze

There is something profoundly moving about watching a little child take their first steps. The child wobbles, stumbles, and sometimes falls. But what is the mother doing? She is not distracted with her phone or busy elsewhere. Her eyes are fixed on her child, ready to steady, protect, and encourage. This gaze of love captures what true motherhood is all about — an attentive presence that nurtures life. Mary, our Mother, embodies this same gaze. She walks with us in every season of life: in our uncertainties, in our joys, in our losses, and in our hopes. She never leaves us unattended but leads us gently and persistently towards her Son, Jesus.

II. Growing into Her Vocation

Mary's vocation as Mother did not arrive fully formed in a single moment. It grew through seasons of trust and surrender. At the Annunciation, her "let it be done to be according to your word" came with questions, fears, and uncertainty about the unknown future. Yet it was a joyful "active passivity", grounded in her trust that "nothing is impossible with God" (Lk 1:37). At Bethlehem, she welcomed new life in poverty. In Nazareth, she lived the hidden years of family life. At Cana, she interceded for a couple in need. At Calvary, she stood firm in the deepest sorrow, uniting her heart with God's will. Mary's journey teaches us that vocation is not a one-time revelation. It unfolds season by season. Each "let it be done to me according to your word" builds upon the previous one, deepening her relationship with God and her mission as Mother.

III. The Story of Pedro Arrupe

The life of Jesuit Superior General Fr. Pedro Arrupe offers a moving witness to Mary's maternal presence. He lost his mother at an early age, and during her funeral, his father consoled him with these words: "Pedro, you may have lost your earthly mother, but you have a heavenly Mother who will always be by your side." Those words proved true. As a young doctor, Arrupe went to Lourdes, where he was assigned to verify medical cases. During a Eucharistic procession, he witnessed a man he had earlier examined suddenly and

miraculously healed. This experience shook him deeply — it was an encounter with the living Christ, through the intercession of Mary. It changed the course of his life. He left behind a brilliant career in medicine to follow Christ as a Jesuit. Mary had quietly accompanied him: in grief, in searching, in his bold choice to embrace a new vocation.

IV. Our Vocation in Today's World

Mary's story, and Arrupe's, invite us to reflect on our own vocation. Each of us is searching for meaning and purpose — as parents, teachers, youth, workers, elders, or religious. But above all, our common vocation is to be Christian.

The prophet Isaiah reminds us: "The Spirit of the Lord is upon me, because he has anointed me to bring good news to the poor, to bind up the brokenhearted, to comfort those who mourn" (Is 61:1). Jesus gives us the Beatitudes: Blessed are the peacemakers, blessed are the merciful, blessed are the pure in heart. This is our call — to be instruments of peace, reconciliation, and hope in a divided world. Mary, overshadowed by the Spirit, stands beside us as a companion in this mission.

V. Mary Beside Us in Every Season

Just as she accompanied Jesus, Mary accompanies us. She helps us say "yes" to God in small, daily ways — in moments of family struggle, workplace challenges, doubt, and suffering. She is Mother in every season of life:

- Protecting us in childhood,
- Guiding us in youth,
- Strengthening us in family life,
- Consoling us in suffering,
- Filling us with hope in adversity.

Mary's presence is not distant. She is not an unreachable Queen, but a close and tender Mother who keeps her gaze fixed upon us.

VI. A Simple Treasure

Consider the story of a woman from a fishing village. She was proud of her gold ornaments, which symbolized security and blessing. Yet when asked what her greatest treasure was, she replied without hesitation: "My greatest treasure is my rosary. Because through my daily devotion to Mother Mary, my family has remained united. We have found health, peace, and strength through every adversity." For her, Mary was not an abstract figure. She was a real Mother — a companion who held her family together and drew them closer to Christ.

VII. A Mother for Us All

Mary's motherhood is a gift for the entire Church. She is there when life begins, and she is there when life ends. She stands with us in our moments of clarity and in our moments of confusion. Like the mother watching her child take its first steps, she never takes her eyes off us. Entrusting ourselves to her, we find strength to live our vocation — not as an abstract ideal, but in concrete acts of mercy, justice, and love. With Mary beside us, we can say our own "let it be done to me according to your word" to God in every season of life.

VIII. Conclusion

Mary is truly a Mother for every season — in joy and sorrow, in growth and loss, in searching and finding. She nurtures us, protects us, and leads us always to her Son.

In entrusting ourselves to her care, we discover anew what it means to be disciples of Christ: to walk humbly, to love tenderly, and to work for peace and justice in our world. With Mary's gaze upon us, we are never alone.

Fr Wesley D'costa SJ

THE EXALTATION OF THE HOLY CROSS

The Exaltation of the Cross is one of the twelve great feasts in the yearly Church cycle. Because the cross is at the heart and centre of all that we as Christians believe, the Church celebrates the Feast of the Exaltation of the Cross, the triumph of the cross of Christ over the power of sin and death. And so, this feast provides us with another opportunity to reflect on the central mystery of our faith: that the one who was lifted up on the cross in crucifixion has triumphed over the power of sin and death because God highly exalted him.

This feast commemorates two historical events: first, the finding of what was considered the Cross of Christ in the year 326 by the mother of Constantine the Great, St Helen, and second its recovery from Persia in 628.

A story is told of Emperor Heraclius who in the year 628 after making peace with the Persians carried what was considered the Cross on which Jesus hung back to Jerusalem on his shoulders. He was clothed with costly garments and with ornaments of precious stones. But at the entrance to Mt. Calvary a strange incident occurred. Try as hard as he would, he could not go forward. Zacharias, the Bishop of Jerusalem, then said to the astonished monarch: "Consider, O Emperor, that with these triumphal ornaments you are far from resembling Jesus carrying His Cross." The Emperor then put on a penitential garb and continued the journey and carried the Cross into the Church of Holy Wisdom where it was triumphantly exalted. It was then resolved that the Fest of the Triumph or Exaltation of the Cross be celebrated by the Church in all parts of the world.

The Cross -- because of what it represents -- is the most potent and universal symbol of the Christian faith. It is a constant reminder -- and witness -- of Christ's ultimate triumph, His victory over sin and death through His suffering and dying on the Cross. The cross, once a tool of death, has become a means to life, an instrument of our salvation; it gives strength to resist temptation, it gives hope to seek new life and it dispels fear and darkness.

As Christians, we exalt the Cross of Christ as the instrument of our salvation. Adoration of the Cross is, thus, adoration of Jesus Christ, the Son of God who became Man, who suffered and died on the Cross for our redemption from sin and death. The cross represents the One

Sacrifice by which Jesus, obedient even unto death, accomplished our salvation. The cross is a symbolic summary of the Passion, Crucifixion, Death and Resurrection of Christ.

In the first reading of today we read of how Moses lifted up the bronze serpent in order to heal and bring wholeness to a broken people. This was God's way of showing the people that He was primarily a God who wanted to save and redeem and not condemn and destroy. The Church and especially the evangelist John interpreted this lifting of the bronze serpent by Moses as a foreshadowing of the salvation through Jesus when He was lifted up on the Cross. The Triumph of the Cross is the Triumph of Jesus Christ whose love for us and obedience to his Father climaxed with his death on the cross. The deeper meaning of the Cross is presented in The Christological hymn in today's second reading from the Letter of Paul to the Philippians. Jesus emptied himself completely, not just becoming a human being but accepting the worst public death of the society he lived in to demonstrate the extent of the love of God for us. He died making a willing statement of love, filling the world with the love he had for his Father and his Father had for him. We are saved from the horrors of evil, from meaningless lives due to the love of the Lord. Because Jesus died on a cross for us we are able to proclaim to the world: Jesus is Lord. His love made this possible. When we venerate and adore the cross we are saying: Jesus is Lord of our lives.

To the world this act of surrender on the cross was an act of utter humiliation and subjugation and the height of folly. To the world this death on the cross was a wasted life. To the world this death on the cross was a sign of utter defeat. But what the world calls wisdom, God calls foolishness, and what the world calls strength God call weakness. Therefore, God highly exalted the crucified one by raising him from the dead. God gave Jesus his own name so that every creature on earth must now call Jesus "Lord." What human beings did, God contradicted. And so, in the weakness and foolishness of the cross we see the wisdom and power of God: Christ crucified. In him and his cross, surrender becomes power, waste becomes gain and death and defeat become victory and new life.

The cross is at the centre of our lives every time we face sickness and death. The cross is at the centre of our lives in frailty and old age. The cross is at the centre of our lives every time we feel utterly alone and abandoned. The Cross is at the centre of our lives every time we are tempted to give in and give up. It is at the centre of our lives every time we are tempted to throw our hands up in despair. It keeps reminding us that only when we embrace the cross in the midst of suffering and abandonment can we understand the power of the resurrection. Only when we have the courage to keep on keeping on can we like Christ become victorious and conquer. Only when we embrace the cross is it possible for God to raise us up and give us new life.
Fr. Errol Fernandes SJ

EXALTATION OF THE CROSS

Unearthing crosses from the past
Will not be worth the task
The crosses facing us today
We need to yet unmask

For crosses meet us everywhere
In sickness, pain and death
Oppression of the small and weak
The scorch of Satan's breath

But all is borne with unseen strength
That comes as we can sense
The power of the Cross of Christ
A source of life immense

Christ's Cross is not a bygone wood
To excavate in faith
It is the living rising sign
That all our hopes can swathe

Exalt that Cross and every cross
Which we are born to lift
With Jesus crucified till death
Eternal life to gift
Godfrey D'lima SJ

ARCHANGELS MICHAEL, RAPHAEL AND GABRIEL

Archangels are so rarely seen
In life's tempestuous times
And we may doubt if they exist
Beyond our pious rhymes

But finding Angels needs a heart
That senses good at work
Despite the failings of our race
And world events berserk

For in the face of tragedy
There is a power to rise
And somewhere someone heeds the call
To save the enterprise

And I believe that call is served
Because of Heavens hand
With Angel hosts that help unseen
New hope comes to the land

But Angels do not trumpet loud
Their task to help and heal
Yet if we still survive the worst
It maybe for their zeal

Godfrey D'lima SJ

I HAVE DECIDED TO FOLLOW JESUS. NO TURNING BACK, NO TURNING BACK

The hymn “No turning back” is connected with Lk 5:1-11 where Jesus invites the fishermen Simon and Andrew, James and John to become “fishers of people”.

There was once a missionary who went to a village to talk to people about God’s love revealed in Jesus. He began telling them about this love. The people of the village were violent and aggressive. They would listen and then walk away. But there was one family, husband, wife, and two little boys, who listened intently and decided to embrace Jesus. They became followers of Jesus. When the others came to know of this, they went and told the Chief of the village about it. The Chief called the family in front of the whole village who had gathered there. He asked the man “Why did you become a Christian? I want you to renounce this faith here and now.” The man heard what the chief said and he looked him straight into the eye and he said, "I have decided to follow Jesus. No turning back. No turning back”. The chief was furious. Immediately he took the gun and he shot the two children of the man. Those boys fell to the ground, dead.

The Chief turned to the man and said again, "I want you to renounce Christianity. I want you to renounce Jesus. I want you to stop following Jesus." And the man said, "The world behind me, the cross before me, no turning back. No turning back. I have decided to follow Jesus.” The tribe’s chief was furious. He took the gun once again and shot the man’s wife, who fell to the ground and died. The man stood there, and looked at his wife and two sons dead on the ground.

The Chief turned to him and said, "For the last time I'm saying, renounce your faith. The man replied, "Though none go with me, still I will follow. Though none go with me, still I will follow. No turning back, no turning back." On hearing these words, the Chief shot the man, who fell to the ground and died.,

The story does not end here. The people saw the whole incident were amazed and inspired with the courage of the man and his family. They had heard the missionary speaking about Jesus and they began to wonder who this Jesus was. What was this man Jesus whom people were so willing to give their lives for? The people of the village begged the missionary to keep talking to them of Jesus. The village Chief who had just shot all four members of that family fell on his knees and prayed to the same Jesus whom he was telling that man to renounce.

The village was converted because of that one man who said, "No turning back. No turning back. I have decided to follow Jesus I have decided to follow Jesus. I have decided to follow Jesus. No turning back. No turning back.” The missionary who was there among the crowd was a musician. He listened to the words of that man and saw the bravery and courage he had displayed. The hymn, “I have decided to follow Jesus”, was written by that missionary as a tribute to that man who would not give up or give in.

When challenges come your way, will you say/sing, “I have decided to follow Jesus. No turning back, no turning back”

Fr. Bosco D’souza SJ
September 2025

WORLD LITERACY DAY

What use is it to read or write?
When mobiles clog the mind
AI pretends to answer all
What's left to search or find

And yet the spirit seeks for light
By reading to reflect
And putting thought to pen is
yet
A task one won't regret

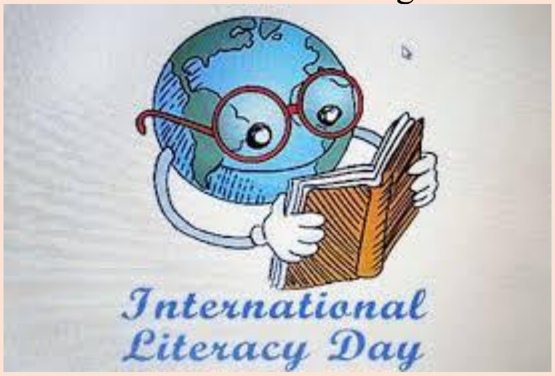

Besides there are poor masses too
Deprived of skill to read
Or write or count as elites can
Whose rights we cannot cede

World literacy proclaims the call
To meet with Heaven's Word
And join its enterprise for
change
With truth and justice spurred
Godfrey D'lima SJ

५ सप्टेंबर शिक्षकदिनी!!   ...वेन्सी डिमेलो.

सप्टेंबर महिना हा भारतातील हिंदू, मुस्लिम, ख्रिश्चन धर्मीयांच्या सणासुदीने भरलेला महिना. भादव्याचा महिना.
तसेच हा नव्या पिकांफळांचा सुगीच्या दिवसाला सुरूवात होणारा खास मास.
या महिन्यात जागतिक विशेषदिनही भरपूर असतात. एक सप्टेंबर हा सृजन तेच्या संवर्धनाचा दिन पाळला जातो. ह्या महिन्यात शिक्षक दिन, १५ सप्टेंबरला जागतिक लोकशाही दिन, दुसऱ्या दिनी पृथ्वी तापमान दिन २१ सप्टेंबरला विश्व शांतीदिन. २८ सप्टेंबरला जागतिक स्थलांतरीत व निर्वासितांचा दिवस. जागतिक हृदय दिन, आदि विशेष जागतिक दिन साजरे होत असतात. त्यात प्रामुख्याने शिक्षकदिन साजरा केला जातो. कारण ह्या सर्व जागतिक दिनाचे महत्व नि प्रबोधन शिक्षक आपापल्या शाळांतून देत असतात.

म्हणूनच पाच सप्टेबर शिक्षकांप्रती कृतज्ञता व आत्मियता व्यक्त करण्याचा असा हा पवित्र दिवस. हा दिवस जगभर साजरा केला जातो. भारतात तो शिक्षणतज्ञ माननीय डाॅक्टर राधाकृष्णन ह्यांच्या स्मृतीप्रीत्यर्थ साजरा होतो. शिक्षणाविषयी डाॅक्टरांचे विचार थोर आहेत. ते म्हणतात, "तुम्हाला समग्र माणूस घडवायचा असेल तर केवळ ज्ञान नव्हे तर शहाणपणही हवे.
'Not only information but Formation too...   Not only Knowledge but wisdom too'
माणसाच्या विविध पैलूंना ते शिक्षण मिळाले पाहिजे. शरीर मन आणि आत्मा (आतील आवाज) यांची वाढ झालेली व्यक्तीच पूर्णत्व मिळवते व शिक्षक म्हणून सर्वस्पर्शी सर्वांगीण गुणसंपन्न शिक्षण देऊ शकते."

सिसेरो म्हणतात, "दुसऱ्या माणसाशी चांगले वागणे याशिवाय ईश्वराजवळ जाण्याचा दुसरा मार्ग नाही. आजच्या भाषेत माणसाने माणसाशी माणसांसह वागणे....

"सत्य समता स्वातंत्र्य यांचा मिलाफ आणि आचार विचार उच्चार यांचे उगमस्थान म्हणजे शिक्षण होय". असे कर्मवीर भाऊराव पाटील म्हणत असत.

"कित्येक संकटे येतात नि जातात. परंतु न्यायाचा आणि सत्वाचा पाठपुरावा करत या संकटांना विद्यार्थ्यांना जो सामोरा नेतो तो खरा शिक्षक". असे प्रेमचंद म्हणत.

आणि "भारत मातेची आपल्या मातेसमान देशबांधवांची सेवा करण्यास विद्यार्थ्यांना जो प्रवृत करतो तो खरा हाडाचा शिक्षक होय." असे स्वामी विवेकानंद आणि पूज्य सानेगुरुजी म्हणत.

ह्याच दिवशी मदर तेरेसाचे देहावसान कोलकोता येथे झाले. शालेय जीवनातून, जीवनाच्या शाळेकडे सर्वप्रथम झेपावलेल्या त्या गोरगरीबांच्या पहिल्या शिक्षिका होत्या.

उद्याचा भारत आजच्या शाळांमधून आणि एकंदरीत शिकवणाऱ्या शिक्षकांच्या सुसंस्कृत पाचारणातून घडणार आहे. शालेय जीवनात विद्यार्थ्यांवर एक व्यक्ती म्हणून कुटुंबाचा- परिसराचा - समाजाचा एक घटक म्हणून आणि देशाचा भावी जबाबदार नागरिक म्हणून काही संस्कार आवर्जून होणे. मूल्ये जोपासली जाणे शिक्षकांकडून अपेक्षित आहे. त्यात प्रेम, दया, क्षमा, शांती, सेवा, स्वातंत्र्य, समता, बंधुता, एकता न्याय आदि संस्कार तसेच राष्ट्रभक्ती, श्रमप्रतिष्ठा, राष्ट्रीय एकात्मता, सर्वधर्मसमभाव, स्नेहभाव, सर्वधर्म सहिष्णूता, स्त्रीपुरूष समानता, वैज्ञानिक दृष्टीकोन, विवेकबुद्धी, संवेदनशीलता, सौजन्यशीलता, वक्तशीरपणा, नीटनेटकेपणा आदि मूल्ये विद्यार्थ्यांवर बालवयातच रुजवण्यात शिक्षकांत सृजनशीलता असावी. ती मुलांवर रूजवावीत
तरच उद्याचा नागरीक बलवान होईल. विकास पावेल. बलसागर भारत होईल. असे चित्र पहावयास मिळेल. हे सारे शिक्षकांवर आणि शासकीय शालेय धोरणांवर अवलंबून राहाणारे आहे.

शिक्षणाला एकच जात आणि ती म्हणजे मानवता नि माणूसकी. त्याला भगवे शिक्षण, हिरवे लाल, नीळे, पांढरे शिक्षण अशी कृपया नावे देऊ नयेत. ठेवू नयेत. जातीयवादी इतिहास अभ्यासक्रम शिकवू नये. तर शूरविरांचा अभ्यास शिकवावा. शिक्षणाला धर्माची मूल्ये जरूर द्यावी मात्र त्यात कर्मकांड अंधश्रद्धा येऊ नयेत. हा कित्ता सर्वप्रथम शाळेत शासनाने आणि शिक्षकांनी गिरवायला हवा.

स्वच्छ भारत आणि पर्यावरण संवर्धन हे केवळ बापूजीच्या चष्म्यापुरताच अवलंबून मर्यादित न रहाता ते बाबूजींच्या चष्म्यातून दिसायला हवे. बापूजींच्या श्रमदानातून सेवेतून दिसायला हवे.

नवे नवे शोध हे माणसासाठी पुरकच आहेत. ते माणसाचे मित्र कसे होतील हे
दळणवळणाची साधने आणि माध्यमे ह्या कडे सकारात्मक दृष्टीने विद्यार्थ्यांवर बिंबवायला हवेत. ह्या साधनांची व्यसने होणार नाहीत म्हणून शिक्षकांनी खबरदारी घेऊन विद्यार्थ्यांच्या मनावर कलात्मक नि लिलया बिंबवायला हवेत. काळजावर कोरायला हवीत. स्वतः शिक्षकांनी, पालकांनी अशा वापरावर आधी स्वतः संयम ठेवायला हवा. तरच मुले ऐकतील. त्यांच्या अखत्यारीत राहतील.

इथे दोन विधवा शिक्षकेची घटना सांगावीशी वाटते. निवृत्तीनंतर त्यातील एक शिक्षिका एकुलत्या एक मुलापासून दूर वृद्धाश्रमात विश्रांती घेत होती. तर दुसरी आपल्या मुलांबरोबर त्याच्या घरातच सून नातवासोबत सुखनैव सुख अनुभवत होती. वरच्यावर दोघी भेटत..
असे का घडले? ह्यावर शिक्षकांनी चिंतन करायला हवे. असे सुचवावेसे वाटते.

आजच्या आधुनिक काळात वृध्द पालकांनी आपल्या पाल्यांना संसार स्वतंत्र मांडू द्यावा. अशा प्रवाहाचा एक गट समाजात प्रवाहित आहे. तर दुसरा गट वृद्धांना कुटुंबात योग्य मानसन्मान मिळावा अशा विचारांचा आहे. आधुनिक प्रगती नि बदल हे शिक्षणातून झालेले आहेत हे जरी कबुल केले तरी संस्कार मूल्ये ज्या शिक्षणात नि शिक्षकांत नाहीत त्याला शिक्षण तरी कसे म्हणावे...,?

हा सप्टेंबर महिना सणा सुदीचा महिना आहे. या महिन्यात जागतिक साक्षरता दिन, कन्या दिवस, शिक्षक दिन, ख्रिस्ती जगतात थोर शिक्षिका येशूची माता मरीयेचा जन्मदिन त्यागमयी जीवनाच्या येशूच्या पवित्र शुभक्रुसाचा विजोयोत्सव जीवनात खस्ताखाऊन प्रिय येशूला घडविणाऱ्या दुःखी पवित्र माता मरियेचा सण. जगाला सात्विक सुंदर सुगंधी सोज्वळ स्वभावाचा विरत्व नि न्यायाचा संदेश देणाऱ्या महादूत मायकल गॅब्रिएल राफायल ह्या दूतांचा सण. आपल्या भारतीय संस्कृतीत इद ए मिलाद अनंत चतुर्दशी दूर्गामाता नवदिनभक्ती आरंभ. अशा संस्कार मूल्ये देणारा हा महिना आहे. संस्कार देणारे अनेक सण ह्या महिन्यात साजरे होतात. ह्यातून मूल्ये ती आपण स्वतः किती घेतो? शाळेत मुलांना किती देतो?
ह्यावर शिक्षकदिनाचे महत्व अधोरेखित होते... हा दिन साजरा करताना आपण सारेच जण आत्मचिंतन करूयात. त्यातून संस्काराचे, विवेकाचे नि ज्ञानविज्ञानाचे जग घडवूया....

मायबाप समानता!!

अर्धे आकाश अन्
अर्थी
जमीन तिची आहे.
दिवस तुझा
असला
तरी रात्र तिची
आहे
बाळही दोघांचे
आहे
दिवसा तुम्ही
खेळवत असला
तरी रात्री ते
तिच्याच
कुशीत विसावते.

स्वयंपाक घर
दोघांचे असते.
एकमेका
सहाय्य करू
भोजन
शिजवायाचे
असते.
वाॅलेट दोघांचे
असते.
रिकामे झाले की
दोघे मिळून ते
भरायचे असते.
संसाराच्या

रथाला
पुरुष नि स्त्री
प्रधान, अशी
काही चाकाची
नाती नसतात.
तो रथ द्वयींनी
सारखाच
मिळून वाहायचा
असतो.
पाण्यात पडावेत
सारख्या आकाराचे
खडीसाखरेचे खडे.
नि विरघळावेत
क्षणात एकमेकांत.
असे हे असावे नाते
समानतेचे...

वेन्सी डिमेलो.

बुरकुलीतील फुले !!
.... वेन्सी डिमेलो.

बाल किशोरवयीन आम्ही मुलंमुली सजवलेल्या बुरकुलीत (परडीत) तेरड्याची विविध रंगी फुले घेऊन पहाटेस चर्चला जात असू. श्रावण संपलेला असायचा आणि सृजन नव सप्टेंबरची चाहुल लागलेली असायची. सर्वत्र हिरवळ आणि आगळा वेगळाच दरवळ असे.

परडीत "सुमनांचा" आणि अंतरी सुगंध "सु मनाचा" परडीत फुले आणि रांगेत मुले. सोबत संस्कार देणारे फादर असत.

मध्यभागी पालखीत माऊलीची "इमाज". त्या पालखीला खांदा द्यायला आम्हा मुलात चढाओढचाले. आणि त्या सभोवती भक्तीमान समाज. किती गोड वातावरण असे.

रबेक (व्हायोलिन) वाजवायला मिस्त्री. (क्वायर मास्टर) सोबत मुलामुलींचा क्वायरग्रूप गीते गात असे. त्याला आम्ही "कंतार" म्हणत. फुले वाहून झाली की मिस्साला सुरूवात होत असे. नोवेनाचे नऊ दिवस भक्तीत भूर्कन निघून जात. तजेला मनात साठवून. मग आम्हा विद्यार्थ्यांना फादर मावलीच्या जन्मदिनी तिला (बर्थडे गिफ्ट) भेटवस्तू म्हणून आध्यात्मिक गुच्छ अर्पण करण्यास सांगत. त्यात पाच रोझरी, पाच पवित्र मिस्सा, पाच चांगली कामे, पाच सद्‌गुण आणि पाच सदाचरण. असा तो स्पिरिच्युअल बुके असे.

कोलंबसने अमेरिका शोधली तसा कोणी आमच्या गावात एक आत्मा निर्माण झाला. आणि त्याने मद्रास येथे "वेलंकनी" शोधून काढल्याचा गाजावाजा गावात सुरू झाला. पण ह्याला पुरावा काय? तेव्हा त्या इसमाने गोणी भरून आणलेली जिवंत कासवे. आणि लग्नमिरवणूकीत वरवधूंसाठी वापरावयाचे सात आठ लाल रंगाचे "सतीर" छत्री गावकऱ्यांना त्याने दाखवले. सोबत प्रसाद म्हणून काळी चिक्की (आता ज्याला वेलंकनी हलवा म्हणतात.) आम्हा सर्वांच्या हातावर त्याने ठेवला. तेव्हा कुठे "वेलंकनी" शोधून काढल्याचा गावकीचा त्यावर विश्वास बसला. आणि बघता बघता दरवर्षी सप्टेंबरात वसईची चर्चेस ओस पडू लागली. थवेच्या थवे वेलंकनीमातेच्या शोधात जाऊ लागले. ते आजपावेतो.

त्या काळच्या आजी आम्हा बालकांना एक गोष्ट सांगायच्या. अशाप्रकारे नवभक्तीचे निरीक्षण नोंदवायच्या. शेताबांधावरून चालत पहाटे नोवेनासाठी निघालेल्या नववधू ललना त्यांच्यासाठी ती आवडती कहाणी असे.

त्या महिन्यात भात शेती गाभुळलेली असे. हिरव्या शालूतील आपल्या ओंब्या भृण ती लपवत राही. पोटऱ्या आलेली शेतात कणसरी माता "पोटूशी" असे. बाळकणसं आईच्या गर्भातून डोकावत असत. तृणबाळ नि कणसरी मातेचे ते दृश्य विलोभनीय असे.

उरली सुरली श्रावण सर भाद्रपद मास ओलावून जाई. आम्हा मुलांच्या परडींच्या फुलांवर ते तुषार पडत. पहाटेच्या चांदण्यात ते परडीत चमकत रहात. ती चमचम आम्हा बाळांना चमकवून जाई.
"ओल्या मातीचा सुगंध वाटभर दरवळत राही."
मग रस्त्याने सोबत चालणारी आजी म्हणे.....
"पोरांनो, पहा ती शेतातली
कणसरीमाता बाळाला कशी
जन्म देते आहे.
ती आपली देहाची
भाकर म्हणून. आणि
आपण जिच्या सन्मानार्थ चालतोय देवळाला. तीची
"आई अन्ना" तिला आठ सप्टेंबरला
जन्म देणार आहे.
आणि मरियामाता आपला तारणहार देवपूत्र बाळयेशूला जन्म देणार आहे.
आणि हीच ती आपल्या
"जीवनाची भाकर" आपण युगानुयुगे "ख्रिस्त" म्हणून स्वीकारतो.
मानवी जीवनाचे किती सुंदर
नि अर्थपूर्ण प्रतिक
तत्वज्ञान, इशज्ञान,
त्यावेळच्या
आजी आम्हा मुलांना
सहज गोष्टीतून सांगून
जात असे.
आणि आम्हा बाळ मनावर
सुसंस्कार बिंबवित असे....

आज अनेक ख्रिस्ती
वारकरी
देहाची भाकर नि
खाण्यापिण्याचे
चोचले

पुरवत तीर्थयात्रेहून
घरी परततील. मात्र
त्यातील किती जण
जीवनाची भाकर
घेऊन नि तीर्थक्षेत्री
मनाला स्नान घालून
परतणार आहेत?

तसे नसेल तर आमच्या बालपणीच्या विविधरंगी
फुलांनी "सु मनांनी"
आजीच्या संस्कारांनी सजविलेल्या परडी
"बुरकुल्या" किती तरी
स्मृतिचित्रे नि क्षणचित्रे
घेऊन ठेवून जाणाऱ्या....
काव्या हलव्यापेक्षाही
आठवणींच्या काव्याशार डोहाकडे नेणाऱ्या.....
कासवांच्या निर्यातीपेक्षा
संयमाचे
कासव दाखविणाऱ्या.
लालबुंद सतीरापेक्षाही
ख्रिस्ताच्या रक्तबिंदूंशी
नाते सांगणाऱ्या...
आठवण करून देणाऱ्या...

आजही ..
"रुपवंत फुले मिळवूनीया... "
हे अजरामर भक्ती गीत कानी पडले की. मन बालवयात
डुबकी घेत रहाते.
संस्काराच्या शिंपडलेल्या
तुषारात न्हाऊन निघते....

कोमेजून जाऊ देऊ नका
ही फुले.
कुस्करूनी टाकू नका हो
ही "सु मने" धरेवर अवचित येती ही फुलपाखरे. जपून ठेवा

माऊली स्तोत्र!!

तुझ्या दिलरुब्यात
तारा
छेडिल्या अनेक...
त्यात माझी माते
असू दे
सदा एक झंकारत.
तुझ्या तारांगणात
लक्ष लक्ष तारे
त्यात हा माझाही
इवला
सदा लुकलुकू दे.
नवदिन भक्तीत होतो
मी तुझ्या
सदा बुडालेलो तीर्थी
विसरूनच मी गेलो
त्यात माझेच
मनीचे दुष्कर्म.
तुझ्या तीर्थक्षेत्री
माझ्याच स्वकेंद्रित
मागण्यात
मी जगा विसरूनी
गेलो
माते त्यात स्वच्छ
माझे आचरण.
मागणे विसरूनी
गेलो
तुझ्यावरील विश्वास
तो हा माझा
लाख असू दे माते.
माझ्यावरी तुझा
विश्वास आहे का?
तो मला आधी
तपासू दे..

ट्रीप खूप लहान आहे... ......समजून घ्यारे मित्रांनो🙏:-

एक स्त्री बसमध्ये चढली आणि एका पुरुषाच्या शेजारी बसताना त्याला तिच्या बॅगांनी मार लागला...परंतु तो पुरुष काहीही बोलला नाही.,
तो माणूस गप्प बसल्यावर, त्या बाईने त्याला विचारले की तिने त्याच्यावर बॅग मारली, तेव्हा त्याने तक्रार का केली नाही ??

त्या माणसाने हसून उत्तर दिले:
"एवढ्या क्षुल्लक गोष्टीबद्दल नाराज होण्याची गरज नाही, कारण "आपला 'एकत्र प्रवास' खूप छोटा आहे....कारण मी पुढच्या थांब्यावर उतरत आहे"..!

या उत्तराने महिलेला खूप त्रास झाला....तिने त्या पुरुषाची माफी मागितली आणि तिला वाटले की ट्रिप खूप लहान आहे..! हे शब्द सोन्याने लिहावेत..!

आपल्यापैकी प्रत्येकाने हे समजून घेतले पाहिजे की या जगात आपला वेळ इतका कमी आहे, की निरुपयोगी युक्तिवाद, मत्सर, इतरांना क्षमा न करणे, असंतोष आणि वाईट वृत्तीने काळोख करणे हा वेळ आणि शक्तीचा हास्यास्पद अपव्यय आहे..!

तुमचे हृदय कोणीतरी तोडले आहे का ?? शांत राहणे.,.
ट्रिप खूप लहान आहे..!

कोणी तुमचा विश्वासघात केला, धमकावले, फसवले किंवा तुमचा अपमान केला ??
आराम करा - तणावग्रस्त होऊ नका.,
ट्रिप खूप लहान आहे..!

कोणी विनाकारण तुमचा अपमान केला का ??वाईट बोलले का? शांत राहणे... दुर्लक्ष करा...

ट्रिप खूप लहान आहे...!

तुम्हाला 'न आवडलेली' टिप्पणी कोणी केली आहे का ?? शांत राहणे...दुर्लक्ष करा...क्षमा करा, त्यांना तुमच्या प्रार्थनेत ठेवा आणि विनाकारण त्यांच्यावर प्रेम करा.,.
ट्रिप खूप लहान आहे..!

काहींनी आपल्यासमोर कितीही समस्या आणल्या, त्याचा विचार केला, लक्षात ठेवला तरच ती समस्या निर्माण होते की आमचा 'एकत्र प्रवास' खूप छोटा आहे..!

आमच्या सहलीची लांबी कोणालाच माहीत नाही... उद्या कोणी पाहिला नाही तो कधी थांबेल हे कोणालाच माहीत नाही..!

आपली एकत्र सहल खूप लहान आहे.... चला मित्र, नातेवाईक आणि कुटुंबाचे कौतुक करूया...त्यांचा आदर करा... आपण आदरणीय, दयाळू, प्रेमळ आणि क्षमाशील होऊ या....कारण आम्ही कृतज्ञता आणि आनंदाने भरून जाऊ, आपली एकत्र सहल खूप लहान आहे..!

तुमचे हास्य सगळ्यांसोबत शेअर करा.... तुमचे जीवन सुंदर व आनंदी बनण्यासाठी....... तुम्हाला हवा तसा तुमचा मार्ग निवडा.... कारण...आपला ग्रुप जरी मोठा झाला असला तरी आपली सहल खूप छोटी आहे.. कुणाला कुठल्या स्टाॅपवर कधी उतरायचं आहे हे आपल्या स्वतःला देखील माहिती नाही!!

ऑगस्टीन डी'मेलो

क्रुसावरील ☩... विजयोत्सवी येशू!! मीना बनसोडे.

येशू ख्रिस्ताचे जीवन, दुखसहन, मरण नि विचारांच्या पुनरुत्थानाची शिकवण आणि त्याच्या हातून घडलेली मानवी सेवाकृत्ये व घटनांनी कोट्यावधी ख्रिस्ती धर्मीय यांनाच नव्हे तर अनेक ख्रिस्तेतर जगाला जीवन जगण्याचा सेवामयी संदेश ह्या वधस्थंभाने, क्रुसाने दिला आहे.

ख्रिस्ताची शिकवण हा प्रेमाचा संदेश आहे....
"तुम्ही जसे माझ्यावर प्रेम करता तसे आपल्या शेजाऱ्यावर प्रीती करा."
"येशू ख्रिस्ताने आपल्यावर एवढी प्रीती केली की क्रुसावर मानवतेसाठी आपल्या प्राणाची आहुती दिली. त्या अग्नीहोमात आपल्या सेवेच्या समिधा अर्पण केल्या.

आजच्या काळात येशू ख्रिस्त हे जगासाठी प्रेरणास्थान ठरले आहे. आपल्या भारत देशात प्रबोधन काळात महान पुरुषांनी धर्मसुधारकांनी आणि तज्ञ धर्मपंडितांनी...
"येशू ख्रिस्ता" वरील आदरातून सखोल असे लिखाण केले आहे.

उदाहरणार्थ: राजा राम मोहन राय, केशवचंद्र सेन, महात्मा गांधी, विनोबा भावे प्रभूती.

"सुळावरील येशू ख्रिस्त "व्यक्ती व त्याची शिकवण यासंबंधी जगातील बहुतांश भाषेत तसेच मराठीतही बरेच वाङ्मय उपलब्ध आहे. येशूच्या प्रेरणेतून १६१३ मध्ये फादर स्टीफन्स यांनी मराठीत लिहिलेले."ख्रिस्त पुराण". १८५८ मध्ये बाबा पद्मनजी यांनी "येशू ख्रिस्ताचे चरित्र". १८९५ मध्ये ना. वा. टिळक (लक्ष्मीबाई टिळक) यांनी येशू वरील प्रेमाने ‘‘ख्रिस्तायन" गाईले.
पंडिता रमाबाई ह्यांनी सुलभ वाड्मयीन बायबल मराठी सारस्वतात आणले.

येशूने आपल्या जीवनातील प्रसंग नि जीवनानुभवाच्या आधारावर शेतकरी, कोळी, मेढपाळ, रानातील फुले, पक्षी, बाळे अशी उदाहरणे देत तशा घटना सांगत लोकांना समजेल उमजेल अशी साधी सोपी भाषा आपल्या शिकवणीत वापरली.
अल्पावधीत आपल्याला फार मोठे कार्य करावे लागणार आहे. या कालमर्यादेची येशूला जाणीव होती. यहुदी आणि परुषी ह्यांच्या कर्मठपणावर पिळवणूकीर प्रहार करून येशूने त्यांना ढोंगी, दांभिक, सापाच्या पिल्लांनो असे डिवचून, संबोधून सतत कठोर शाब्दिक परंतु अहिंसक हल्ला चढवला होता.

येशूची लढाई सनातनी धर्मशिकवणूकीशी
नव्हती. ती शिकवण चुकीच्या मार्गाने नि छद्मी अंधश्रद्धेने आणि स्वार्थीपणातून शिकविल्या जाणाऱ्या पुरोहित वर्गाशी नि
त्यांना पाठीशी घालणाऱ्या राजकीय नेत्याशी होती.

देवाचे राज्य हे प्रेम, दया, क्षमा, शांती, सेवा, स्वातंत्र्य, समता, बंधुता, एकता, न्याय ह्याचे आहे. मात्र धर्मसत्ता आणि राजसत्तांनी ते आपल्या सोयीनुसार द्वेष, फूट, भेदभाव, असमानता अन्याय ह्याचा अड्डा बनवला आहे. असे येशू उघडपणे बोलत असे.

त्याचा परिणाम पुजाऱ्यांच्या पूजापाठ
धंद्यावर व राज्यकर्त्यांच्या स्वार्थी सत्तेवर होत असे. आणि सत्तेसाठी राजकीयकर्ते हे पुजारींच्या नि धर्मांधांच्या विरोधी जात नसत. राजनीती नि धर्मनीतीची अभद्र युती होती. आणि या अभद्र युतीतून येशूची क्रूरपणे सुळावर अतिशय निर्दयी अशी हत्या करण्यात आली.

"माणसं मारून प्रकाश नष्ट होत नसतो." हा सत्याचा विचारांचा प्रकाश महात्मा येशूच्या शिकवणूकीच्या प्रभावी रूपात तिसऱ्या दिवसापासूनच उगवला. ज्याला आपण येशूच्या सद्विचारांचे पुनरुत्थान पुननिर्माण झाले असे म्हणतो. हा प्रकाश सर्व प्रथम शिष्यात भिनला. त्यांतील अनेकानी सत्यासाठी आपल्या जीवनाच्या आहुती दिल्या. आजही अनेक मिशनरी गोरगरीबांना न्याय मिळवून देण्यासाठी प्राणाची आहुती देत आहेत. निस्वार्थीपणे क्रूस वाहत आहेत.

कारण त्यांना पूर्णपणे
ज्ञात आहे...
"की जगणं म्हणजे
सद्विचार पेरणं असते...
मरणं म्हणजे
सद्विचारात उगवणं
असते.
अशा शहिदांच्या क्रूस,
वधस्थंभ नि सुळांना
सलाम.

होली विजयोत्सव!! (१४ सप्टेंबर)

दुष्काळग्रस्त नाशिककरांना न्याय देणारा होली क्रा ॅस!! ...वेन्सी डिमेलो.

नाशिक ह्या आपल्या पवित्र तीर्थक्षेत्री अगदी शहराच्या मधोमध हमरस्त्याच्या कडेला शतकांची साक्ष देणारे आणि गोरगरिबांना न्याय देणारे जेज्वीट प्रणित ऐतिहासिक होली क्रॉस चर्च उभे आहे. चर्चवरती शिरोभागी लाल दिव्याचा क्रा ॅस उभा आहे. धार्मिक पूजाअर्चा, विधी, उपासना आणि कर्मकांडापासून अंमळ दूर असलेले ते एक सेवाभावी मानवतेचे सर्व वंशीय, सर्व वर्णीय, सर्व जातीय, सर्वधर्मीयांसाठीचे सेवा समाजकेंद्र युवकांची प्रेरणा म्हणून नाशकात ओळखले जाते. ते पाहून इतर धर्मीय भाऊबंधूही आता तसा आपापल्या धर्मस्थळी पाठपुरावा करू लागल्याचे चिन्ह दिसत आहे.

ह्या चर्चच्या आवारात परदेशी जेज्वीट मिशनरींनी महाराष्ट्रातील पहिली कूपनलिका विहीर बोअरवेल खणल्याची माहिती मिळते. त्या विहिरीचा इतिहास म्हणजे. तहानलेल्याना पाणी हा येशूचा क्रा ॅसवरील संदेश आहे. मला तहान लागली आहे हे क्रुसावरील येशूचे उद्गार... तेथून घेतलेली ही मिशनरी प्रेरणा आहे.

सत्तरच्या सुमारास पूर्ण नाशिक जिल्ह्यात
भीषण सुका दुष्काळ पडला होता. पाणी आणि चारा अभावी हजारोंनी गोरगरीब नि अल्पभूधारक शेतकऱ्यांची दुभती कसती जनावरे मृत्युमुखी पडली होती. घोटभर पाण्यासाठी बाया, मुले, पुरुष वणवण हिंडत होते. लोंढेच्या लोंढे गंगामा ॅ ंच्या म्हणजेच गोदावरी नदीच्या आश्रयास शहराकडे येत होते. एरवी दुथडी भरून वाहणारी पूर्ण गोदामाई त्यावर्षी बरीच आटली होती. कृश दिसत होती.

आपला भारत देश स्वातंत्र्य झाल्याला उणीपुरी पंचवीस वर्षे पूर्ण होत होती. त्या सुमारास इथे आलेल्या स्पॅनीश जेज्वीट मिशनरींची हृदये ही भयाण नि विदारक ही भीषणता पाहून द्रवली होती. अशावेळी धर्मा पलिकडचा धर्म त्यांना खुणावू लागला. चार भिंतीतल्या होली क्रा ॅस चर्चमधून ते कर्मविधीवत बाहेर पडले. क्रा ॅसवरील येशू त्यांना बोलावीत होता. *मला तहान लागली आहे... वेदीवरील हा सेवाभावी क्रूस गांजलेल्याची वाट शोधत रस्त्यावर उतरला होता.

जिल्हाधिकारी समवेत मिशनरी कामाला लागले. उदारमतवादी परदेशी मदतीने त्यांनी अत्याधुनिक यंत्रणा मागवली.
दुष्काळग्रस्त अशा भागात ठिकठिकाणी बोअरवेल खणण्यात आल्या. शेतकऱ्यांसाठी महाराष्ट्र प्रबोधन सेवा मंडळाची स्थापना झाली. गेली साताठ दशके हे मानवी सेवेचे नि निसर्ग संवर्धनाचे मिशनकार्य आपले सातत्य नाशिक नगर भागात टिकवून आहेत. त्या सेवेला यंदा पंच्याहत्तर वर्षे पूर्ण झाली आहेत.

होली क्रॉस हा केवळ उत्सवाचा सण नाही. कुपोषणाला नि उपासमारीला आळा घालणारी ती एक आंतरिक प्रेरणा आहे. हेच ध्येय पुढ्यात ठेवून आज इथे मिशनरी जात, धर्म, पंथ, भाषेच्या सीमारेषा

पार करून परिघावरील पीडीत परिवारासाठी झिजत आहेत. लढत आहेत. न्याय्य हक्कांसाठी अविरत संघर्ष करीत आहेत. आशेचा दिवा घेऊन गावात, पाड्यापाड्यावर हिंडत आहेत. त्यामुळेच पिडीत शेतकरी बांधवांच्या आत्महत्यांचे प्रमाण इथे अल्प प्रमाणात आहे.

किसानांच्या शेतातील पाणी उपसा व बोअरवेल विकासाबरोबरच मिशनरी येथे
छोटे बंधारे, छोटी धरणे. पाणी अडवा पाणी जिरवा योजना. हंगामी व खरीप पिकांसोबत फळफळावळ, रानभाज्या ह्यांचीही ओळख त्यांच्या उपजीविकेसाठी अल्पभूधारक गरीब शेतकऱ्यांना करून देत आहेत. नव भाज्याची लागवड करीत आहेत. शाश्वत सेंद्रिय शेतीचा आग्रह धरीत आहेत. शेतकरी दुबारा पीक घेत आहेत. त्यामुळे येथील जीवनमान अंमळ उंचावले आहे. सोबत कुक्कुटपालन, बकरी पालन, मत्स्य शेती दुग्धव्यवसायही येथे बहरत आहेत.

येथील शेतकरी सुखी झाला. शेतीही संकरित झाली. तसाच तो संस्कारितही व्हावा. शिकावा, संघटित व्हावा आणि आपल्या न्याय्य हक्कांसाठी संघर्ष करता व्हावा. म्हणून येथे महाराष्ट्र सेवे सोबत प्रबोधन शाळाही घेतल्या जात आहेत.

शेतकऱ्यांच्या मुलामुलींसाठी अतिदुर्गम भागात मिशनरींच्या शाळा आहेत. मुले
शिकत आहेत. उच्च शिक्षण घेत आहेत शेतकीशाळाही चालवल्या जात आहेत.

नाशिक जवळील सिन्नर हा तालुका नेहमीचाच दुष्काळग्रस्त. येथे पूर्वी तरुणाई दिसत नव्हती. पाण्याच्या दुर्भिक्ष्यामुळे शेती होत नसल्याने मंडळी मुंबई, पुणे, नाशिक शहरी भागात औद्योगिक क्षेत्रात रोजीरोटीसाठी जात होती. गावात फक्त म्हातारे नि त्यांची कृश गुरेढोरे वावरत होती. असे दृश्य होते.

अशा वेळी फादर बाखर नावाचा जर्मन जेज्वीट मिशनरी तेथे शेतकऱ्यांचा उद्धारकर्ता म्हणून अवतरला. त्याने तालुक्याची दुष्काळ नि पाण्याअभावी झालेली दुरावस्था पाहिली. सर्वेक्षण केले. अभ्यास केला. तेथील शेतकऱ्यांना एकत्र जमवले. सभा घेतल्या. प्रबोधन केले. पाण्याचे महत्व विशद केले. लोकसंग्रह कामाला लागला.

डोंगरांवर त्यांनी गोलाकार चर खणले. दरवर्षी घरंगळून जाणारं पाणी त्या चरात साचू लागले. मुरू लागले. पाच वर्षात तेथे चमत्कार घडला. डोंगरातून पाण्याचे झरे वाहू लागले. भलामोठा जलाशय तयार झाला.

शेतकरी ऊसशेती पिकवू लागले. सरोवरात मत्स्यव्यवसायही करू लागले. गाई म्हशी दुग्धव्यवसाय वाढला. डेअरी सुरू झाली. गावे सुखी झाली. पाच सहा हजारांना भाकर नि मासे खावयास मिळाले.

ही आहे होली क्रॉस चर्च नाशिकची किमया. आजच्या सणादिवशी चर्चबाहेर पडलेल्या आणि समाजाच्या सेवामयी मंदिरात पोहचलेल्या साऱ्या मिशनरींना आणि धर्मसेवकांना, समाजसेविकांना, कष्टकरी श्रमीकांना वंदन. मंदिरे जेव्हा समाजसेवेची केंद्रे बनतील तेव्हाच खरे अर्थपूर्ण उत्सव साजरे

होतील. क्रुसाला वेंग मारून कुरवाळत बसलात तर येशूचा क्राॅस कधीच होली क्रॉस बनणार नाही. तो तहानलेला तिष्टतच उभा राहील....
चला तर ह्या येशूच्या अशा क्राॅसकडून प्रेरणा घेऊया.....

नाशिक शहराच्या दर्शनी उभा हा होली क्रॉस हा साईन पोस्ट सारखा नि दीपस्थभासारखा पूजेला नव्हे तर सेवेसाठी खुणावत आहे. आमंत्रण देत आहे....

The Jesuit Team at the
Shrine of the Infant Jesus, Nashik,
Invites you to the

11th RESIDENTIAL LAITY RETREAT

DATES: November 14 (Arrival in the evening) to November 16, 2025 - (Departure after lunch)

THIS A SILENT RETREAT.
Participants will be required to maintain silence during times of personal prayer and at all meals.

TOTAL DONATION:
Rs. 1,200 per person
Concessions are available for those who need it.

For more details, kindly contact:
FR. ERROL FERNANDES SJ
Contact: 9004617804
Email: errolsj@gmail.com